

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 7/2020-36

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 16. júna 2020 v senáte zloženom z predsedu senátu Martina Vernarského a sudcov Ivana Fiačana (sudca spravodajca) a Petra Straku v konaní o ústavnej sťažnosti maloletej [REDAKČIA], [REDAKČIA], [REDAKČIA] zastúpenej zákonnou zástupkyňou [REDAKČIA], [REDAKČIA], [REDAKČIA], právne zastúpenej advokátom JUDr. Michalom Krutekom, advokátska kancelária, Hlavná 11, Trnava, vo veci namietaného porušenia jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava III v konaní vedenom pod sp. zn. 36 Er 375/2017 takto

r o z h o d o l :

Ústavnej sťažnosti maloletej [REDAKČIA] **n e v y h o v u j e .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Sťažnostná argumentácia

1. Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením č. k. III. ÚS 7/2020-15 zo 14. januára 2020 prijal podľa § 56 ods. 5 zákona č. 314/2018 Z. z.

o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 413/2019 Z. z. (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie ústavnú sťažnosť maloletej [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej zákonnou zástupkyňou [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] právne zastúpenej advokátom JUDr. Michalom Krutekom, advokátska kancelária, Hlavná 11, Trnava, v časti namietaného porušenia jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Bratislava III (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 36 Er 375/2017 (ďalej len „napadnuté konanie“). Vo zvyšnej časti ústavnú sťažnosť sťažovateľky odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

2. Na zasadnutí pléna ústavného súdu 27. mája 2020 bol schválený Dodatok č. 1 (ďalej len „dodatok“) k Rozvrhu práce Ústavného súdu Slovenskej republiky na obdobie od 1. januára 2020 do 31. decembra 2020 (ďalej len „rozvrh práce“), ktorý nadobudol účinnosť 1. júna 2020.

V súlade s čl. I bodom 4 dodatku bola predmetná vec, keďže ide o vec pridelenú do 31. mája 2020 sudcovi Mojmirovi Mamojkovi, ktorá nebola k tomuto dňu vybavená odložením podľa § 53 zákona o ústavnom súde, ani v nej nebolo vydané rozhodnutie, ktorým sa konanie pred ústavným súdom končí, pridelená sudcovi spravodajcovi Ivanovi Fiačanovi, ktorý sa v súlade s čl. I bodom 1 dodatku stal členom tretieho senátu ústavného súdu.

3. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že 14. februára 2017 sťažovateľka podala u súdneho exekútora JUDr. Juraja Rácika návrh na vykonanie exekúcie na základe titulu právoplatného a vykonateľného rozsudku okresného súdu sp. zn. 38 P 104/2015 z 15. marca 2016, ktorý okresný súd uložil [REDAKOVANÉ] (ďalej aj „povinný“) povinnosť prispievať čiastkou 300 eur na tvorbu úspor sťažovateľky na vinkulovaný účet zriadený matkou. Povinný podal 30. marca 2017 námietky proti exekúcii a námietky proti trovám exekúcie, ku ktorým sa sťažovateľka vyjadrila 24. júla 2017. Uznesením z 8. novembra

2017 okresný súd námietky povinného proti exekúcii a proti trovám exekúcie zamietol. Na infocentre okresného súdu bolo sťažovateľke oznámené, že proti uzneseniu z 8. novembra 2017 podal povinný sťažnosť, ktorá nebola sťažovateľke dosiaľ doručená a nebolo o nej rozhodnuté.

4. Z dôvodu nečinnosti okresného súdu v napadnutom konaní podala sťažovateľka 13. augusta 2019 sťažnosť na prietahy v konaní, o ktorej vybavení nebola žiadnym spôsobom vyrozumená, a preto podala 3. októbra 2019 opakovanú sťažnosť na prietahy v konaní.

5. Sťažovateľka argumentovala, že z dôvodu neplnenia vyživovacej povinnosti povinným uloženej mu rozsudkom okresného súdu sp. zn. 38 P 104/2015 z 15. marca 2016 bol jej nútený výkon formou exekúcie jediným spôsobom, ako sa sťažovateľka mohla domôcť svojho zákonného nároku. Sťažovateľka mala v čase podania návrhu na vykonanie exekúcie približne 3 roky a 6 mesiacov a napriek tomu, že povinný koncom októbra uhradil výživné na tvorbu úspor, uvedené splnenie súdom uloženej povinnosti sa nedosiahlo konaním okresného súdu v napadnutom konaní a sťažovateľke bolo nečinnosťou okresného súdu takmer 2 roky odoprené právo na poskytovanie výživného na tvorbu úspor (nedochádzalo k ich zhodnocovaniu), ktoré jej bolo priznané právoplatným a vykonateľným súdnym rozhodnutím.

6. Sťažovateľka zastáva názor, že prietahmi v napadnutom konaní došlo k porušeniu jej základných práv garantovaných v čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy, k čomu došlo nečinnosťou okresného súdu, ktorý takmer dva roky nerozhodol o sťažnosti povinného v takej závažnej veci, ako je splnenie vyživovacej povinnosti povinného voči sťažovateľke, a súčasne okresný súd dosiaľ nerozhodol ani o jednej sťažnosti na prietahy v konaní podanej sťažovateľkou.

7. Sťažovateľka na základe uvedeného navrhla, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„1. Základné právo mal. [REDAKOVANÉ] na spravodlivé prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava III v konaní vedenom pod sp. zn. 36Er/375/2017 porušené bolo.

2. Okresnému súdu Bratislava III v konaní vedenom pod sp. zn. 36Er/375/2017 sa prikazuje konať bez zbytočných prieťahov.

3. Mal. [REDAKOVANÉ] sa priznáva finančné zadostučinenie v sume 1.000,- EUR, ktoré je Okresný súd Bratislava III povinný zaplatiť jej do dvoch mesiacov od doručenia nálezu.

4. Okresný súd Bratislava III je povinný uhradiť mal. [REDAKOVANÉ] trovy právneho zastúpenia v sume 415,51 € na účet ich právneho zástupcu do 2 mesiacov od doručenia nálezu.“

II.

Vyjadrenie okresného súdu a replika sťažovateľky

8. Na základe výzvy ústavného súdu sa k ústavnej sťažnosti po jej prijatí na ďalšie konanie k jej obsahu vyjadril okresný súd v podaní vedenom pod sp. zn. Spr. 32/2020, ktoré bolo ústavnému súdu doručené 4. marca 2020 a v ktorom uviedol, že súhlasí s upustením od ústneho pojednávania. Súčasťou stanoviska bolo vyjadrenie zákonnej sudkyne, ktorá uviedla:

„K veci sa nemôžem vyjadrovať, nakoľko predmetný spis bol pridelený do oddelenia Er [REDAKOVANÉ], ktorý je t.č. na dlhodobej PN. Dňa 23.01.2020 mi bol predložený spis 36 Er 375/2017 kde som zistila, že sťažnosť povinného zo dňa 05.12.2017 proti uzneseniu tunajšieho súdu č.k. 36 Er 375/2017-99 zo dňa 08.11.2017 nebola doručená oprávnenej na vyjadrenie. Toho času sme už sťažnosť doručili na vyjadrenie právneho zástupcovi oprávnenej na vyjadrenie, spis je na lehote 01.03.2020. Hneď po doručení vyjadrenia bude rozhodnuté vo veci. Exekučným titulom je rozsudok

Okresného súdu Bratislava III, č.k. 38P/104/2015-399 zo dňa 15.03.2016, ktorým súd manželstvo účastníkov rozviedol, maloletú [REDAKOVANÉ] na čas po rozvode manželstva zveril do osobnej starostlivosti matky, obaja rodičia budú maloletú zastupovať a spravovať jej majetok, otec je povinný prispievať na výživu maloletej [REDAKOVANÉ] sumou 600 eur mesačne z toho čiastku 300 eur ako bežné výživné je otec povinný zasielať k rukám matky maloletej vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred, počnúc dňom právoplatnosti rozsudku a čiastku 300 eur je otec povinný zasielať na tvorbu úspor na vinkulovaný účet maloletej [REDAKOVANÉ] zriadený matkou maloletej v lehote do 5 dní od právoplatnosti rozsudku. Tento rozsudok v časti o rozvode nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 29.04.2016, v časti výroku o výživnom predbežne vykonateľné dňom 13.04.2016. Proti tomuto rozsudku podala odvolanie matka v časti výroku o určení výšky vyživovacej povinnosti a výroku o určení styku otca s maloletou. Krajský súd v Bratislave rozhodol rozsudkom pod č.k. 20CoP 53/2016-507 dňa 26.10.2016, ktorým rozsudok tunajšieho súdu zo dňa 15.03.2016, č.k. 38P/104/2015-399 potvrdil. Rozsudok tunajšieho súdu č.k. 38P/104/2015-399 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v časti výroku o výživnom a o určení styku otca s maloletou nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 08.12.2016. V danom konaní sa exekúcia začala pre vymoženie výživného na tvorbu úspor. Súd by chcel poukázať na tú skutočnosť, že matka, ktorá mala zriadiť účet na tvorbu úspor pre maloletú nespĺnila svoju povinnosť vyplývajúcu jej z rozsudku, nakoľko mala zriadiť pre maloletú vinkulovaný účet, ktorý nezriadila, zriadila len dňa 29.12.2016 termínovaný vklad na dobu 12 mesiacov, čím znemožnila povinnému plnenie. Povinný nakoniec sám zriadil vinkulovaný účet pre maloletú dňa 12.01.2017 kedy maloletej zameškané výživné zaplatil. Z uvedeného vyplýva, že povinný si svoju povinnosť zaplatiť výživné na tvorbu úspor pre maloletú splnil ešte pred začatím exekúcie a teda exekúcia ani nemala začať.“

9. Sťažovateľka v podaní doručenom ústavnému súdu 10. marca 2020 vyhlásila, že súhlasí s upustením od ústneho pojednávania, a k stanovisku porušovateľa uviedla:

«Sťažovateľka zriadila vo Všeobecnej úverovej banke, a.s. účet, ktorého výlučným vlastníkom je mal. [REDAKOVANÉ], pričom v zmysle Žiadosti o blokovanie peňažných prostriedkov je akékoľvek nakladanie s peňažnými prostriedkami nachádzajúcimi sa na tomto účte viazané na rozhodnutie súdu. V zmysle hore uvedeného sa tak

Sťažovateľka vzdala akýchkoľvek dispozičných práv s predmetným účtom a použitie peňažných prostriedkov podmienila predchádzajúcim súhlasom súdu tak, ako to vyžaduje ZoR.

Podľa názoru Okresného súdu Bratislava III Sťažovateľka nezriadila vinkulovaný účet, ale zriadila dňa 29.12.2016 len termínovaný vklad na dobu 12 mesiacov, čím znemožnila povinnému plnenie. Uvedené tvrdenie Okresného súdu Bratislava III nepovažujeme za vecne správne. Okresný súd Bratislava III v Rozsudku sp. zn. 38P/104/2015 zo dňa 15.03.2016 zaviazal Sťažovateľku k zriadeniu vinkulovaného účtu pre jej dcéru, pričom pojem vinkulovaný účet neoznačuje názov účtu, ale označuje druhu blokácie takéhoto účtu. Sťažovateľka uzatvorila dňa 29.12.2016 zmluvu s názvom Zmluva o vkladovom účte termínovaný vklad s [REDACTED]

Ako vyplýva aj zo Žiadosti o blokovanie peňažných prostriedkov zo dňa 29.12.2016, v tomto je uvedené v časti Parametre blokácie:

„Typ Blokácie: TVRDÉ OBMEDZ.-BLOK.DEBETNEJ AK

Dôvod blokácie: VINKUL. NA ZÁKL. ROZHOD.SÚDU

Dátum začatia: 29/12/2016“

ako aj dátum ukončenia blokácie do 22.08.1931 (dátum 18. narodenín Maloletej). V tejto zmluve je síce uvedená doba viazanosti vkladu 12 mesiacov, ale uvedené nepredstavuje dobu, na ktorú bol účet zriadený. Doba viazanosti je vo všeobecnosti obdobie, ktoré sa začína dňom pripísania peňažných prostriedkov aspoň vo výške minimálneho vkladu na vkladový účet, dňom zriadenia termínovaného vkladu, dňom opakovaného zriadenia vkladu na vkladovom účte a termínovanom vklade a je od 12 do 120 mesiacov. V deň splatnosti vkladu si môže klient bezplatne zvýšiť alebo znížiť sumu vkladu. Uvedené je vidieť aj z toho, že tento účet bol následne zrušený dňa 30.04.2018 samotnou bankou, keďže naň Povinný nezaslal od jeho zriadenia dňa 29.12.2016 žiadne peňažné prostriedky (nebol zrušený po 12 mesiacoch). Uvedenú skutočnosť Sťažovateľka riadne oznámila Povinnému listom a emailom zo dňa 15.05.2018 a zároveň mu oznámila nové číslo účtu č.: [REDACTED]. Ako vyplýva aj zo Žiadosti o blokovanie peňažných prostriedkov zo dňa 10.05.2018, v tomto je uvedené v časti Parametre blokácie:

„Typ Blokácie: TVRDÉ OBMEDZ.-BLOK.DEBETNEJ AK

Dôvod blokácie: VINKUL. NA ZÁKL. ROZHOD.SÚDU38P/10

Dátum začatia: 10/05/2018“

ako aj dátum ukončenia blokácie do 23.08.1931 (deň po dátume 18. narodenín Maloletej).

Z uvedeného je vidieť, že Sťažovateľka zriadila najprv jeden účet a po jeho zrušení bankou z dôvodu absencie vkladov aj druhý účet, pričom oba tieto účty boli vinkulovanými účtami a to vyslovene na základe rozhodnutia súdu. Vo všeobecnosti vinkulovanie peňažných prostriedkov znamená obmedzenie disponovania s peňažnými prostriedkami, blokáciu a viazanie výplaty peňažných prostriedkov a plní zabezpečovaciu funkciu v právnych vzťahoch. Vinkulácia zabezpečuje záujmy vlastníka prostriedkov (napr. vinkulácia na dovŕšenie plnoletosti maloleteho), či záujmy poskytovateľov úverov (napr. vinkulácia poisťného v prospech banky v prípade poisťnej udalosti na dome, ktorý slúži ako zabezpečenie na hypotéke).

Vo vzťahu k údajnému splneniu povinnosti na strane Povinného a ním údajne zriadenému vinkulovanému účtu zdôrazňujeme, že zriadenie sporiacich účtov Povinným nepredstavuje plnenie si vyživovacej povinnosti v prospech Maloletej tak, ako mu to bolo uložené Rozsudkom Okresného súdu Bratislava III. Ani z jednej zo zmlúv predložených Povinným nevyplýva nielen to, že by finančné prostriedky na nich uložené boli vinkulované v prospech Maloletej, ale ani nakladanie s finančnými prostriedkami nachádzajúcimi sa na Povinným zriadených sporiacich účtoch nie je viazané na predchádzajúci súhlas súdu. Zároveň z listín predložených Povinným vyplýva, že s finančnými prostriedkami, ktoré sú a budú na predmetných sporiacich účtoch, môže disponovať buď Povinný spolu so Sťažovateľkou, alebo len Povinný, pričom ale v uvedenom prípade nie je možné zabezpečiť, že tieto finančné prostriedky budú v budúcnosti aj skutočne Maloletej k dispozícii. Povinný, ktorý je zároveň oprávnenou osobou v zmysle predložených zmlúv o sporiacich účtoch nie je nijako obmedzený s nakladaním finančných prostriedkov, ktoré sa na predmetných účtoch nachádzajú. Z uvedeného dôvodu na sporiacich účtoch uložené finančné prostriedky nemožno označiť za prostriedky, ktorými bola splnená povinnosť Povinného poukazovať výživné na tvorbu úspor, keďže v danom prípade sa vyžaduje osobitný účet maloleteho dieťaťa vinkulovaný na súhlas súdu do dosiahnutia plnoletosti dieťaťa.

Na základe uvedeného nie je zrejmé, ako dospel Okresný súd Bratislava III k presvedčeniu, že Povinný zriadil vinkulovaný účet pre Maloletú.

Odhladnuc od uvedeného, Okresný súd Bratislava III neodôvodnil, prečo viac ako 2 roky v exekučnom konaní vo veci výživného na Maloletú nekonal. V prípade, ak by nekonanie súdu malo byť odôvodnené údajným nesplnením povinnosti Sťažovateľky, uvedené nepokladáme za dôvodné, pričom citované vyjadrenie je v rozpore s obsahom príslušného súdneho spisu.

Sme toho názoru, že nekonanie Okresného súdu Bratislava III vo vzťahu k predmetnému exekučnému konaniu, ktoré spočívalo v nerozhodnutí, resp. ani len nedoručení podania Povinného zo dňa 28.11.2017, ktoré bolo Sťažovateľke doručené až 10.02.2020, nie je možné odôvodňovať tým, že predmetný spis bol pridelený do oddelenia Er [REDACTED], ktorý je t. č. na dlhodobej PN. Nemôže byť na ťarchu Sťažovateľky, resp. Maloletej, že sudca, ktorému bol spis pridelený má dlhodobo nepriaznivý zdravotný stav. Pri akceptovaní takéhoto zdôvodnenia priedahov v konaní by uvedený spis mohol doslova zapadať prachom ešte ďalší rok, dva, tri a možno aj desať rokov.

Pokiaľ by dlhodobá PN sudcu bola legálnym dôvodom na 2r. „prázdniny“ tak potom z akého dôvodu bola sťažnosť Povinného doručená Sťažovateľke po tom, ako bola Okresnému súdu Bratislava III doručená naša ústavná sťažnosť? Z uvedeného je zrejmé, že ani sám Okresný súd Bratislava III nie je presvedčený o správnosti svojej argumentácie.»

V danej súvislosti sťažovateľka poukázala na nález ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 688/2014 zo 4. februára 2015 a ďalej argumentovala, že „Okresný súd Bratislava III taktiež žiadnym spôsobom neodôvodnil, z akého dôvodu do dnešného dňa nerozhodol ani o jednej sťažnosti na priedahy, a to napriek tomu, že tieto boli podané dňa 19.08.2019 a 03.10.2019...

... Ako vyplýva aj z predmetného exekučného spisu, jedinou otázkou v predmetnom konaní bolo to, či svojvoľné plnenie Povinného na ním zriadené sporiace účty bez vinkulácie, teda na iný ako Sťažovateľkou zriadený účet je alebo nie je splnením povinnosti plniť výživné na tvorbu úspor na vinkulovaný účte zriadený Sťažovateľkou. Žiadna zo strán sporu pritom nezavinila viac ako 2r. priedahy, pretože bolo povinnosťou

Okresného súdu Bratislava III, aby predmetnú sťažnosť Povinného minimálne doručil Sťažovateľke. Na základe kritérií uvedených v predmetnom náleze Ústavného súdu SR jediným, komu je možné klásť na zodpovednosť predmetné prietahy v konaní spočívajúce v nerozhodnutí ani o jednej sťažnosti na prietahy a nekonanie v exekučnom konaní je len Okresný súd Bratislava III, a to bez akéhokoľvek liberačného dôvodu na jeho strane.“

10. Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 58 ods. 3 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa s ústavnou sťažnosťou, stanoviskami účastníkov konania, ako aj s obsahom spisu dospel k názoru, že od neho nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

III.

Relevantná právna úprava a judikatúrne východiská ústavného súdu

11. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

12. Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

IV.

Právne posúdenie ústavnej sťažnosti

13. Predmetom konania pred ústavným súdom bolo posúdenie, či postupom okresného súdu v napadnutom konaní došlo k porušeniu základného práva sťažovateľky zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy, podľa ktorého každý má právo, aby sa jeho vec prerokovala bez zbytočných prietahov, resp. práva zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru,

podľa ktorého každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola v primeranej lehote prejednaná súdom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch.

14. Ústavný súd si pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie veci v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98).

15. Judikatúra ESLP a ústavného súdu sa ustálila v tom, že otázka, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. právo na prerokovanie veci v primeranej lehote zaručené v čl. 6 ods. 1 dohovoru, sa skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu, a to najmä podľa týchto troch základných kritérií: zložitosť veci, správanie účastníkov a postup súdu (napr. I. ÚS 41/02). V súlade s judikatúrou ESLP ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (napr. I. ÚS 19/00, I. ÚS 54/02, II. ÚS 32/02). Podľa rovnakých kritérií postupoval aj v danom prípade.

16. Pokiaľ ide o kritérium zložitosti veci, ústavný súd konštatuje, že dĺžka posudzovaného konania nebola závislá od skutkovej zložitosti veci. Po právnej stránke možno danú vec, rozhodovanie súdu v exekučnom konaní, považovať za štandardnú. Ústavný súd nezistil žiadnu skutočnosť, ktorá by odôvodňovala záver o právnej alebo skutkovej zložitosti veci. Je to dané tým, že o spore účastníkov exekučného konania bolo už právoplatne rozhodnuté vo veci samej exekučným titulom, ktorý je podkladom pre nariadenie exekúcie. Medzi účastníkmi exekučného konania už preto nemôže byť sporné, aké práva prináležia oprávnenému a aké záväzky má voči oprávnenému povinný. Zmyslom exekučného konania je nútená realizácia práv oprávneného, keďže povinný dobrovoľne nespĺnil, resp. čiastočne nespĺnil povinnosti uložené v právoplatnom exekučnom titule (I. ÚS 78/02).

17. Pri hodnotení podľa ďalšieho kritéria, teda správania sťažovateľky v preskúmvanom konaní, ústavný súd nezistil žiadnu významnú okolnosť, ktorá by mala byť osobitne zohľadnená na jej ťarchu pri posudzovaní otázky, či a z akých dôvodov došlo v napadnutom konaní k zbytočným priet'ahom.

18. Napokon sa ústavný súd zaoberal postupom okresného súdu a, vychádzajúc z obsahu na vec sa vzťahujúceho súdneho spisu, konštatuje, že posudzované konanie sa na okresnom súde začalo 22. februára 2017, keď súdny exekútor podal okresnému súdu žiadosť o udelenia poverenia na vykonanie exekúcie proti povinnému [REDACTED]. Po vydaní poverenia na vykonanie exekúcie povinný podal námietky proti exekúcii, ktoré okresný súd zamietol uznesením z 8. novembra 2017. Povinný podal proti predmetnému uzneseniu 5. decembra 2017 sťažnosť, ktorá nebola sťažovateľke doručená na vyjadrenie (až dodatočne na podklade ústavnej sťažnosti v roku 2020) a o ktorej dosiaľ nebolo rozhodnuté. Napadnuté konanie pred okresným súdom vo vzťahu k námietkam podaným povinným proti exekúcii teda trvá viac ako tri roky. Ústavný súd uvádza, že pri otázke posúdenia, či vo veci došlo k zbytočným priet'ahom, je potrebné vychádzať z kontextu celkových okolností prípadu. Z prehľadu procesných úkonov vyplývajúcich z vyžiadaného spisu okresného súdu je zrejmé, že postup okresného súdu vo veci nebol optimálny. Z oznámenia súdneho exekútora však ústavný súd zistil, že povinný uhradil výživné na tvorbu úspor sťažovateľke 18. októbra 2019 (sumu 8 500 eur), 24. októbra 2019 (sumu 3 500 eur) a 25. októbra 2019 (sumu 600 eur), teda spolu uhradil celé dlžné výživné na tvorbu úspor k 31. októbru 2019 v zmysle exekučného titulu – rozsudku okresného súdu sp. zn. 38 P 104/2015. Ďalšie bežné výživné vo výške 300 eur mesačne povinný uhrádza priamo sťažovateľke od 1. novembra 2019. Exekúcia je podľa vyjadrenia súdneho exekútora riadne skončená. Upovedomenie o ukončení exekúcie vedenej pod sp. zn. EX 17/2017 bolo vydané 23. marca 2020.

19. Napriek nenáležitému postupu okresného súdu v napadnutom konaní, berúc do úvahy najmä skutočnosť, že k naplneniu účelu exekúcie, teda k vymoženiu dlžného výživného došlo ešte pred podaním ústavnej sťažnosti, ústavný súd konštatuje, že z hľadiska komplexného posúdenia dotknutého konania s dôrazom na materiálnu stránku exekúcie

nebolo možné považovať postup okresného súdu v ňom za porušenie základného práva sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a jej práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru, preto rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto nálezu.

20. Sťažovateľka okrem vyslovenia porušenia označených práv navrhla, aby ústavný súd svojím rozhodnutím prikázal okresnému súdu konať vo veci bez zbytočných priet'ahov, a domáhala sa aj priznania primeraného finančného zadosťučinenia a trov právneho zastúpenia.

21. Podľa § 133 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde ak porušenie práv alebo slobôd vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal. V zmysle odseku 3 písm. e) citovaného ustanovenia zákona o ústavnom súde môže ústavný súd priznať tomu, vo veci koho vyslovil porušenie základného práva alebo slobody, aj primerané finančné zadosťučinenie. Z uvedeného vyplýva, že tieto výroky sú viazané na vyhovenie vo veci samej. Keďže v uvedenom prípade ústavný súd vyslovil, že označené práva, ktorých porušenie sťažovateľka namietala, porušené neboli, uvedenými návrhmi sa pri svojom rozhodovaní už podrobnejšie nezaoberal.

22. Podľa § 73 ods. 3 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uložiť niektorému z účastníkov, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy. Keďže sťažovateľka v konaní neuspela, nepripadalo do úvahy, aby jej ústavný súd priznal náhradu trov konania.

23. Zo všetkých uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto nálezu.

24. Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 16. júna 2020

Martin Vernarský
predseda senátu